

TALOUSARVIOALOITE 818/2005 vp

Määrärahan osoittaminen ennalta ehkäisevään päihdehuoltoon

Eduskunnalle

Terveysten- ja sosiaalihuoltomme kantavana periaatteena on ollut, että sairauden hoitoon vaaditaan tehokkainta ehkäisyä ja hoitoa. Se on inhimillisesti ajatellen ainut oikea periaate sivistysvaltiossa. Tätä periaatetta ei kuitenkaan noudateta alkoholin osalta: hinnanalennukset ja alkoholiverotuksen keventäminen lisäävät paitsi terveyshaittoja myös sosiaalisia haittoja. Alkoholin kulutuksen lisääntyminen ja siirtyminen miedoista väkeviin aiheuttaa ongelmaketjun, joka näkyy usein ensimmäiseksi toimeentuloluukulla, seuraavaksi päihdehuollossa ja tämän jälkeen lapsissa. Huolestuttavia viestejä lastensuojelun ammattilaisilta on kuulunut tästä jo pitkään. Kun ennaltaehkäisyä ei tehdä, jälkikäteen voidaan vain yrittää hidastaa haittojen lisääntymistä.

Viime vuonna väkevien alkoholijuomien myynti lisääntyi noin 17 prosenttia, väkevien viinien 15 ja oluen 8 prosenttia. Sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuna vähittäismyynti lisääntyi 8,8 prosenttia. Tänä vuonna luvut ovat jatkaneet nousua edelleen.

Alkoholin lisääntynyt kasvu näkyy lisääntyneenä tarpeena päihdehuoltoon, mutta vaikka ennaltaehkäisyssä on jo epäonnistuttu, kunnat eivät ole lisänneet päihdehoitopalveluita kasvanutta tarvetta vastaavasti, ja osa alkoholiongelmaisista jää ilman hoitoa. Päihdeasioista vastaavien johtajien mukaan (päihdebarometri 13.9.2005) tarve on polttava, sillä päihdehuoltoasiakkaiden ongel-

mat ovat entistä syvempiä ja vaativat pidempiä hoitojaksoja. Jotain paradoksaalista tässä yhtälössä on: mokataan ennaltaehkäisyä ja jätetään lisääntyneet päihdeongelmat sitten hoitamatta.

Vastuulliseen asioiden hoitoon kuuluu se, että syntyneet ongelmat pyritään hoitamaan mahdollisimman hyvin; hoitoa tarjoamaan kaikille hukkaille ja ohjaamaan hoitoon tutkitusti tuloksellisimpiin paikkoihin. Kysymys ei ole marginaalinen eikä tyhjämpäiväistä moralisointia. Suomessa tilastoidaan vuosittain tuhatkunta alkoholinkäyttöön välittömästi — myrkytyksinä tai tapaturmina — liittyvää kuolemantapausta. Määrä on 2,5-kertainen esimerkiksi liikennekuolemiin verrattuna. Huolestuttavaa on, että erityisesti naisten alkoholikuolleisuus on lisääntynyt viime vuosina jyrkästi. Alkoholin runsaasta pitkäaikaiskäytöstä aiheutuvien sairauksien määrä on suoraan verrannollinen väestön kokonaiskulutukseen. Niiden hoitaminen ei ole halpaa.

Osa päihdehuollon asiakkaista ei tule hoideksi kunnallisten päihdehuoltopalvelujen kautta. Väliinputojien auttamiseksi on lisättävä määrärahaa yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen, jotka suuntaavat varat ongelmia ehkäisevään toimintaan ja heikoimmassa asemassa olevien tuen ja palveluiden turvaamiseen ja omaehtoiseen aktiivisuuden edistämiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2006 talousarvioon momentille 33.92.50*

*lisäyksenä 5 000 000 euroa yhteisöille
ja säätiöille ennalta ehkäisevään päih-
dehuoltoon.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Leena Rauhala /kd